

สารวิจัย รำไพพรรณ

ฉบับที่ 4 ประจำปี 2562

วันที่ 15 มีนาคม - 15 เมษายน 2562

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณ โทร. 039-319111 ต่อ 10800 (ติดต่อในวัน-เวลา ราชการ)
เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถาบันวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่ข่าวสารการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

วันที่ 7 เมษายน 2562 ณ ห้อง World Ballroom (ชั้น 23) โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยและพัฒนา นำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียมาศ สุขกสิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

อ่านต่อหน้า.....8

ประชาสัมพันธ์.....2-3

ภาพข่าว.....4-10

สังเคราะห์งานวิจัย.....11-13

ปรัชญา : เป็นองค์กรเพื่อเสริมสร้างนักวิจัยและงานวิจัยที่มีคุณภาพนำไปสู่การใช้ประโยชน์
วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรที่พัฒนาและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสู่สากล

แหล่งเผยแพร่งานวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จัดการประชุมวิชาการ 7th International Conference on Creative Technology & 3rd National Conference on Creative Technology ระหว่างวันที่ 19-21 มิถุนายน 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 02-2879600 ต่อ 1177

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดการประชุมวิชาการวิจัยระดับชาติสำหรับบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 11 ในวันที่ 20-21 มิถุนายน 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 089-5556661

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ 4 และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 26-28 มิถุนายน 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 02-4416059 ต่อ 2420-2426

มหาวิทยาลัยบูรพา จัดการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2562 ระหว่างวันที่ 27-29 มิถุนายน 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 038-102222 ต่อ 2561-2562

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ The 6th Engagement Thailand Annual Conference 2019 ระหว่างวันที่ 3-5 กรกฎาคม 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 055-411096 ต่อ 0,1609,1644

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ระหว่างวันที่ 11-12 กรกฎาคม 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 034-109300 ต่อ 3909

แหล่งเผยแพร่งานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 043-556231

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จัดการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 6 "Innovative Research and Education beyond the Future" ระหว่างวันที่ 18-19 กรกฎาคม 2562 สามารถส่งบทความได้ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 30 พฤษภาคม 2562 สอบถามเพิ่มเติม โทร. 086-4892968

การประชุมคณะกรรมการบริหารงานสถาบันวิจัยและพัฒนา ครั้งที่ 3/2562

วันที่ 20 มีนาคม 2562 เวลา 10.00 น. ณ ห้องประชุม ชั้น 5 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ (อาคาร 36) สถาบันวิจัยและพัฒนา ดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารงานสถาบันวิจัยและพัฒนา ครั้งที่ 3/2562 โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกาลิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นประธานในการประชุม พร้อมด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแข อาจารย์ ดร.หยาดรุ้ง สุวรรณรัตน์ และอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิราษฎร์ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และบุคลากรของสถาบันวิจัยและพัฒนาเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้

โครงการวิจัยสัญจร ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2562

วันที่ 27-28 มีนาคม 2562 สถาบันวิจัยและพัฒนาได้จัดทำโครงการวิจัยสัญจร ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2562 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ ข่าวสาร แหล่งทุนวิจัยต่างๆ ขึ้นต่อนักวิชาการดำเนินงานวิจัย กองทุนวิจัย และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานประจําวิชาการ โดยได้ประชาสัมพันธ์ผ่านคณะต่างๆ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์และนักวิจัยเป็นอย่างดี

การประชุมคณะกรรมการสนับสนุนค่าตอบแทนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยฯ ครั้งที่ 4/2562

วันที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุม ชั้น 5 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ (อาคาร 36) สถาบันวิจัยและพัฒนา ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนค่าตอบแทนการตีพิมพ์ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ อรุณสิทธิ์บัตร และสิทธิบัตร และค่าใช้จ่ายในการไปนำเสนอผลงานวิจัย ครั้งที่ 4/2562 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นประธาน ดำเนินการประชุมเพื่ออนุมัติค่าตอบแทนแก่พนักงานวิจัยที่ส่งผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในงานประชุมวิชาการ และวารสารวิชาการต่างๆ ตามประกาศเข้าร่วมพิจารณาในครั้งนี้

การประชุมคณะกรรมการบริหารงานสถาบันวิจัยและพัฒนา ครั้งที่ 4/2562

วันที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 10.00 น. ณ ห้องประชุม ชั้น 5 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ (อาคาร 36) สถาบันวิจัยและพัฒนา ดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารงานสถาบันวิจัยและพัฒนา ครั้งที่ 4/2562 โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นประธานในการประชุม พร้อมด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแข อาจารย์ ดร.หยาดรุ้ง สุวรรณรัตน์ และอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิรานุกูล รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และบุคลากรของสถาบันวิจัยและพัฒนาเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้

ร่วมพิธีเปิดงานมหกรรมวิจัยแห่งชาติ 2562 (Thailand Research Expo 2019)

วันที่ 7 เมษายน 2562 ณ ห้อง World Ballroom (ชั้น 23) โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยและพัฒนา นำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียมาศ สุขกาล ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา พร้อมด้วยอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิราษฎร์ รองผู้อำนวยการฯ และบุคลากร ของสถาบันวิจัยและพัฒนา ร่วมพิธีเปิดงานมหกรรมวิจัยแห่งชาติ 2562 (Thailand Research Expo 2019) ที่จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 7-10 เมษายน 2562 โดยมีศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล เลขาธิการ คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กล่าวรายงาน และพลอากาศเอกประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ในพิธีเปิดงานครั้งนี้ หลังจากเสร็จสิ้นพิธีเปิด ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ (ชั้น 22) บูธของมหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี ชื่อผลงาน "ระบบสนับสนุนการตัดสินใจบนสมาร์ตโฟนเพื่อการประเมินความต้องการน้ำ ของพืชและการให้น้ำแบบอัตโนมัติ" มีผู้เข้าชมและให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

บรรยากาศพิธีเปิดงานมหกรรมวิจัยแห่งชาติ 2562 (Thailand Research Expo 2019)

ร่วมพิธีปิดงานมหกรรมวิจัยแห่งชาติ 2562 (Thailand Research Expo 2019)

วันที่ 10 เมษายน 2562 เวลา 15.00 น. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ร่วมพิธีปิดงาน "มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2562" (Thailand Research Expo 2019) พร้อมกันนี้ได้รับโล่ขอบคุณการเข้าร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัยภายในงานดังกล่าว จาก ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ณ ห้องบางกอกคอนเวนชัน ชั้น 22 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร

สังเคราะห์ งานวิจัย

ฉบับเดือนเมษายน
ประจำปี 2562

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลพรรณ ออสปอนพันธ์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สภาพงานวิจัยและพัฒนา มีบทสังเคราะห์งานวิจัยที่น่าสนใจ มาฝากผู้อ่านทุกท่าน..... ฉบับนี้เป็นงานวิจัย เรื่อง “**เพิ่มศักยภาพเครือข่ายประมงพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีและตราดด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาชาวบ้าน**” เป็นผลงานวิจัยของผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลพรรณ ออสปอนพันธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก งบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวคิดมาจากปัญหาสำคัญ สถานการณ์ปัจจุบันภาคการประมงอ้อมลำน้ำเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงแก้ไขพระราชบัญญัติการประมงที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์การทำประมงที่เข้มงวดขึ้นในทุกๆเรื่อง เช่น การกำหนดขนาดของเรือประมง การกำหนดเครื่องมือการทำประมง ภาษี ที่สำคัญคือ กำหนดให้เรือประมงทุกลำต้องมีทะเบียนเรือ มีไต่ก่งผู้ควบคุมเรือทำให้การทำอาชีพประมงพื้นบ้านเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก แต่โอกาสของเรายังคงมีอยู่คือชายฝั่งทั้งสองจังหวัด ยังคงมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และกลุ่มประมงพื้นบ้านได้ตระหนักและให้ความสนใจในการฟื้นฟูและสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ การปลูกป่าชายเลน การทำธนาคารปูม้าและการไม่ใช้เครื่องมือทำลายล้าง เช่น อวนลาก อวนรุน ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติอย่างรุนแรง

ดังนั้น โจทย์การวิจัยจะทำอย่างไรที่จะเพิ่มศักยภาพเครือข่ายประมงพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีและตราดยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาชาวบ้าน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสาเหตุและผลกระทบการร่อยหรอของทรัพยากรชายฝั่งทะเลจังหวัดจันทบุรีและตราด
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพของกลุ่มประมงพื้นบ้านต้นแบบจังหวัดจันทบุรีและตราด
3. ศึกษาวิธีการขับเคลื่อนการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่ายประมงพื้นบ้าน จังหวัดจันทบุรีและตราดยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาชาวบ้าน

วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ในครั้งนี้ผู้วิจัย เริ่มจาก

1. ขึ้นต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความตระหนักถึงปัญหาของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนเครือข่าย ประมงพื้นบ้านจันทบุรีและตราด
2. ขึ้นต่อการวางแผนปฏิบัติการเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้
3. ขึ้นต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาสู่เครือข่ายประมงพื้นบ้านจันทบุรีและตราด
4. ขึ้นต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์และผลกระทบของโครงการวิจัยและถ่ายทอดผลการวิจัยสู่ชุมชน
5. จัดเวทีคืนข้อมูลการวิจัยให้ชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สาเหตุการร่อยหรอของทรัพยากรชายฝั่งทะเลจันทบุรีและตราด พบว่า

- 1.1 สภาพอากาศที่แปรปรวนและระบบนิเวศที่ไม่สมดุลส่งผลให้ปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำร่อยหรอ
- 1.2 ปริมาณเครื่องเรือเพิ่มขึ้นส่งผลทำให้ชาวบ้านมีรายได้น้อยลง
- 1.3 การทำนาุ้งมีปริมาณเพิ่มขึ้นส่งผลให้ป่าชายเลนลดลง
- 1.4 ปัญหากัดเขาะชายฝั่งยังมีปริมาณมากส่งผลให้ป่าชายเลนลดลง
- 1.5 ปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- 1.6 การใช้สารเคมีในการทำสวนผลไม้ส่งผลกระทบต่อทำให้สารเคมีจากการทำสวนผลไม้ไหลลงสู่ทะเล

2. พบว่าแนวทางการเพิ่มศักยภาพเครือข่ายประมงพื้นบ้านต้นแบบจังหวัดจันทบุรีและตราด พบว่า

- 2.1 การเพิ่มกิจกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่มประมงพื้นบ้านมหาวิทยาลัยชาวบ้านหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีความหลากหลายมากขึ้น
- 2.2 เงินอุดหนุนจากภาครัฐทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ควรเพิ่มเงินอุดหนุนการดำเนินงานกิจกรรมของเครือข่าย และกลุ่มประมงพื้นบ้าน
- 2.3 กลุ่มประมงพื้นบ้านจะต้องดำเนินงานในลักษณะ เครือข่ายมากกว่าที่จะดำเนินงานเพียงลำพัง
- 2.4 เพิ่มการอบรมเพิ่มเติมข้อกฎหมายระเบียบและเครื่องมือประมง
- 2.5 การประชุมกลุ่มประมงพื้นบ้านและเครือข่ายต้องดำเนินการสม่ำเสมอจริงจั่งเป็นประเด็นที่ช่วยให้เพิ่มศักยภาพของชุมชนประมงพื้นบ้านต้นแบบจังหวัดจันทบุรีและตราด

3. พบว่าการขับเคลื่อนการงานนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่ายประมงพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีและตราดยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาชาวบ้าน พบว่า

- 3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเทศบาลส่วนใหญ่ ยังไม่ได้จับประเด็นปัญหาทรัพยากรร่อยหรอโดยตรง
- 3.2 การกระจายอำนาจ ควรหมายถึงมากกว่าเพียงการถ่ายทอดภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทที่จะต้องส่งเสริมกระบวนการที่เป็นประชาธิปไตย
- 3.4 การประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน เป็นพื้นฐานที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมียุทธศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นแหล่งข้อมูลเป็นองค์ความรู้ซึ่งท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรส่งเสริมการวิจัยแบบเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม Participatory Action Research ให้แพร่หลายในการเพิ่มศักยภาพเครือข่ายประมงพื้นบ้าน
2. รัฐบาลควรส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตยให้กับกลุ่มประมงพื้นบ้านและเครือข่ายประมงพื้นบ้านเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
3. รัฐบาลควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งให้เพียงพอต่อการทำงานและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

ข้อมูลจาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลพรรณ ออสปอนพันธ์ หัวหน้าโครงการวิจัย ติดต่อ 081-683-39997
 นายภาวิช ลิ้มประยูร ติดต่อ 089-405-2993
 นายสุเทพ สุสาสนี ผู้ร่วมวิจัย
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 นายละเว รัตนवार นักวิจัยท้องถิ่น ติดต่อ 081-054-9421

กองบรรณาธิการ สารวิจัยรำไพพรรณี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ
 อาจารย์ ดร.หยาดรุ้ง สุวรรณรัตน์
 นางสาวบุศรา สารเกษ
 นางสาวนิตยา ตันสาย
 นางสาวชุตติมา พิมลภาพ
 นางสาวฉัฐลาณี ดีเชื้อ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแยง
 อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิราษฎร์กุล
 นางสาวกรรณิกา สุขสมัย
 นางสาวปิยาภรณ์ กระจ่างศรี
 นางสาวชุลีรัตน์ พดุงสิน
 นางสาวปองรัตน์ บุญลาภ